

Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания - БАН
Вх. № 1462 - ИД - 05 - 06
от 11.11.2014

СТАНОВИЩЕ

на проф. д-р Даниела Кирилова Пиларска, Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания, БАН

Относно: кандидатурата на гл. ас. д-р Ивайло Кънев Дедов за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в ИБЕИ-БАН

В обявения в ДВ брой 50/17.06.2014 г. конкурс по специалност 01.06.02 „Зоология“ за нуждите на секция „Биоразнообразие и екология на безгръбначните животни“ към отдел „Животинско разнообразие и ресурси“ на ИБЕИ – БАН участва единствен кандидат - главен асистент д-р Ивайло Кънев Дедов – служител в същия институт. Представените документи по конкурса отговарят на изискванията за заемане на академични длъжности на ИБЕИ.

Изследванията на д-р Дедов са в областта на малакологията и са свързани с изучаване на биоразнообразието, таксономията, морфология, анатомията, екологията и биоиндикаторна роля на охлювите. Кандидатът получава магистърската степен по зоология на безгръбначните животни в СУ „Св.Кл. Охридски“ през 1996 г., а през 2002 г. защитава успешно дисертация за влиянието на урбанизацията върху фауната и съобществата на сухоземни охлюви в гр. София.

Д-р Дедов участва в конкурса с 33 научни публикации, от които 22 са в международни списания, 7 в български реферирани списания и 4 в тематични сборници. Десет от посочените статии са публикувани в международни списания с импакт фактор. Във всички представени публикации се очертава ясно личният принос на д-р Иво Дедов. Свидетелство за актуалността на разработваната тематика и значимостта на провежданите от кандидата изследвания са намерените 84 цитации, от които 14 са в международни списания с импакт фактор.

Участието на д-р Дедов в 28 научни проекта, на 2 от които е ръководител, а 9 са съвместни с Република Македония, 3 с други балкански държави и 2 международни, е впечатляващо. Кандидатът е експерт към научно-консултативния съвет за прилагане на Вашингтонската Конвенция (CITES). Това е безспорно доказателство, че той е търсен и ценен специалист, експерт по групата на мекотелите, в частност охлювите.

Ивайло Дедов осъществява и успешна педагогическа дейност в курса „Обща екология“ към катедра „Екология и опазване на природната среда“ на Биологическия факултет и консултира дипломната работа на д-р Вяра Антонова.

Бих искала да обърна внимание и на добрата популяризаторска дейност на д-р Дедов, който публикува интересни и любопитни факти за света на охлювите в списанието Природа (3 статии), Пест Контрол (2), Осем (2) и Гео (1) и умело предизвиква интереса на читателите към тези мекотели.

Основните научни приноси на д-р Дедов са в следните области:

Приноси в областта на таксономията, фаунистиката и зоогеографията

Таксономичните приноси са свързани с описанието на 22 нови за науката таксона (1 род, 13 вида и 8 подвида), съобщени са и 1 семейство, 1 род и 9 вида, нови за фауната на България и 1 вид, нов за фауната на Република Македония, както и със съставянето на ключове за определяне на видове от род *Euxinella*, род *Vitrea* и подвидове на *Vestia roschitzii*. Несъмнен принос представлява и изясняването на таксономичния статус на видове от родовете *Aspasita* и *Pyramidula* както и направения критичен анализ на таксономичните проблеми при род *Vitrea* в България.

Фаунистичните приноси включват изготвянето на обобщаващ списък на видовете сухоземни охлюви в България, съдържащ 238 вида и 42 подвида сухоземни охлюви за страната; както и публикуването на оригинални данни за сухоземната охлювна фауна, не само в България, но и в Македония.

Д-р Дедов извършва и зоогеографски анализ на малакофауната, в резултат на който прави изводите, че в естествени местообитания са представени в относително равно съотношение представителите на Медитеранския и Евро-сибирския комплекс, а в градска среда преобладават широко разпространените видове от Евросибирския комплекс.

Приноси в областта на морфологията и анатомията

Приносите в тази област са свързани с проучване на морфологията и анатомията на родовете *Alinda*, *Aspasita*, *Balea*, *Carinigera*, *Cattania*, *Gloeria*, *Gyratina*, *Euxinella*, *Laciniaria*, *Macedonica*, *Testacella*, *Triloba*, *Vestia*, *Vitrea*, което дава възможност на д-р Дедов да опише един нов род (*Gloeria*), три нови вида за науката (*Cattania ardica*, *Aspasita bulgarica* и *Gloeria bulgarica*) и да преопише вида *Tandonia totevi*. За първи път са публикувани тератологични данни за охлюви от България и са обособени два типа аномалии, в резултат на механични наранявания и в резултат на генетични промени.

Приноси в областта на екологията и биологията на видовете

Тук се отнасят приносите, свързани с изследване биологията и екологията на 21 нови видове и подвидове. Получените данни дават възможност за определяне приоритетните местообитания на сухоземните охлюви, както и за характеризиране на зависимостта между биоразнообразието на растителните съобщества и малакологичното разнообразие. Д-р Дедов установява, че различните видове охлюви са свързани с различни характеристики на растителните съобщества и поради това не може да се говори за „единен отговор на малакоценозите“. Изследванията на параметрите на малакофауната в град София позволяват на кандидата да предложи хипотеза за нейния произход и да покаже, че урбанизацията, произхдът на местообитанието и надморска височина са факторите, които влияят най-силно върху формирането на градските малакоценози.

Методологични и приложни приноси

Важен принос в тази насока са разработените методи за откриване и изолиране на млечно-кисели бактерии в охлюва *Cornu aspersum*, за прилагането на почвени капани за установяване на структурата на популации на бедни на видове съобщества, за адаптирането на количествени методи за събиране на сухоземни охлюви. Тук трябва да се отбележи и изготвените методики за картиране и определяне на природозашитното състояние на сухоземните охлюви *Vertigo angustior* и *Vertigo moulinesiana*, включени в Приложение II на Директивата за хабитатите. Несъмнен приложен принос е и включването в том 2 на „Червената книга на България на ендемичния сухоземен охлюв *Macedonica zilchi*, както и изготвянето на частта за сухоземните охлюви в „Малък пътеводител в биологичното разнообразие на Пирин 10X10“, както и на материали за учебника към учебно помагало „Пирин за деца“ за СИП извънкласни дейности от 5-ти до 8-ми клас“.

Заключение: Високите наукометрични показатели, значимостта на научните приноси, задълбочените познания в областта на малакологията характеризират д-р Ивайло Дедов като изграден учен и изявлен специалист. Той не само покрива, но надхвърля изискванията на ИБЕИ за длъжността доцент. Всичко това ми дава основание да предложа с пълна убеденост на уважаемото Научно жури и членовете на Научния съвет да изберат единодушно д-р Дедов на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност 01.06.02 Зоология.

Подпись:

/проф. д-р Даниела Пиларска/